

IZ SVETA TIŠINE

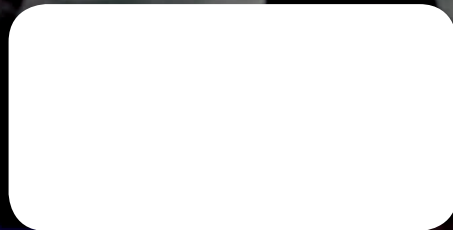
Letnik XLVI, št. 7–8 | julij–avgust 2026 | ISSN 1318-1394

**Pet let ustavne pravice do
slovenskega znakovnega jezika**

Aktivnosti ZDGNS 2025

**Metuljev let – moč
povezanosti brez meja**

Izdajatelj:

Zveza društev gluhih in naglušnih

Slovenije | Drenikova 24,

Ljubljana | T: 01 500 15 00 |

i: www.zveza-gns.si

Urednik: Aleksandar Talijan |

Uredniški odbor: Valerija Škof,

Saša Letonja, Maja Vilar,

Aleksandra Rijavec | **Jezikovni**

pregled/lektorica: Mateja Goršič

| **Oblikovanje in prelom:**

Artmedia | **Tisk:** Tiskarna DTP |

Izdaja v nakladi 3.700 izvodov

Uredništvo si pridržuje pravice do objave, neobjave, krajšanja ali delnega objavljajanja nenaročenih prispevkov v skladu s poslanstvom in prostorskimi možnostmi. V posameznih primerih mnenja posameznikov ne izražajo mnenja in stališč uredništva in ZDGNS.

Nenaročenih besedil in fotografij ne vračamo. Anonimnih ali žaljivih prispevkov ne objavljamo. Ponatis celote ali posameznih delov glasila je dovoljen le s pisnim privoljenjem.

Glasilo je brezplačno in v javnem interesu. Na podlagi 8. točke 42. člena Zakona o davku na dodano vrednost (UL RS št. 104/2024) ni zavezano plačilu DDV-ja.

Vstopamo v poletne mesece, ki za mnoge prinašajo nekoliko bolj umirjen ritem, hkrati pa tudi priložnost za pregled opravljenega dela in načrtovanje nadaljnjih korakov. Na ZDGNS smo tudi v tem obdobju nadaljevali z izvajanjem pomembnih aktivnosti na področju dela z gluhihimi in naglušnimi ter razvoja različnih oblik podpore in dostopnosti.

V ospredju so bila predvsem področja, ki so že dalj časa ključna za naše delovanje, od razvoja in krepitev slovenskega znakovnega jezika do sodelovanja z društvi in drugimi partnerji ter prizadevanja za bolj vključujoče okolje.

Posebno mesto v tem času imajo tudi različne oblike povezovanja in srečevanj, kjer skupaj z društvi in strokovnimi sodelavci usklajujemo delo ter načrtujemo aktivnosti, ki nas čakajo v prihodnjih mesecih. Poletje pa je tudi obdobje, ko se že usmerjamo v pomembne jesenske dogodke, ki bodo ponovno združili širšo skupnost, med njimi tudi Deaf Expo, ki bo priložnost za srečanje, izmenjavo izkušenj in predstavitev dela na področju gluhih in naglušnih.

Ker gre za dvojno poletno številko glasila IST, ki združuje meseca julij in avgust, smo v njej zbrali nekoliko širši pregled dogajanja in aktivnosti. Tako boste v nadaljevanju našli pregled pomembnejših dogodkov, projektov in pobud, ki so zaznamovali to obdobje našega dela.

Aleksandar Talijan

Foto na naslovnici:

Ustvarjalci predstave Metuljev let.

Izdajo in tisk glasila sofinancirata Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji (FIHO) in Ministrstvo za kulturo.

Stališča Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije ne izražajo stališč FIHO.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

Kazalo

4 S sekretarjeve mize

Aktualno

- 8 Pet let ustavne pravice, ki mora zaživeti tudi v praksi
- 10 Aktivnosti ZDGNS 2025
- 13 Oddaja Prisluhnim tišini: glas skupnosti že 45 let

Kultura

- 16 Metuljev let – moč povezanosti brez meja
- 18 Jože Levin: umetnik, ki je s tišino naslikal svet

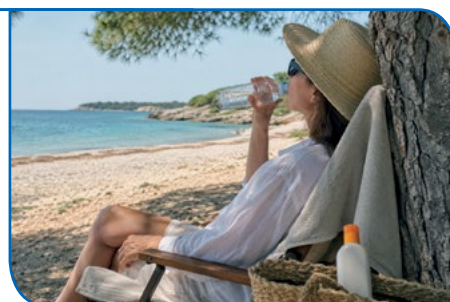
Nasveti

- 22 Poletje brez ovir

Izobraževanje

- 26 Timsko delo – Dinamika v timu

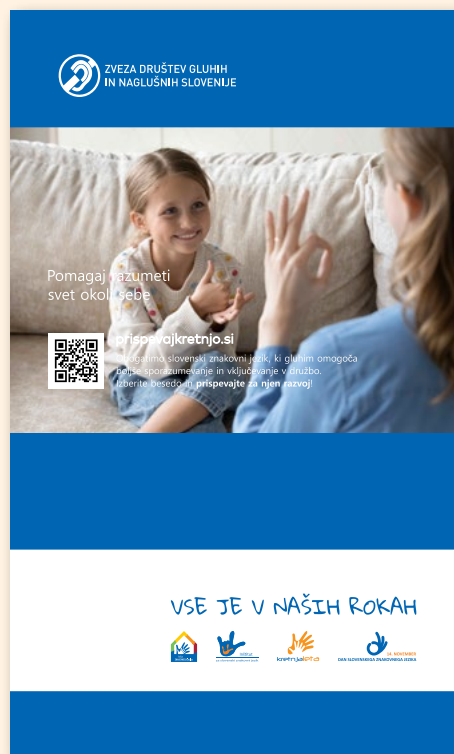
Iz naših društev

- 30 70 let glasne tišine – 70 let povezovanja, razumevanja in skupnosti
- 32 Poučna računalniška delavnica
- 33 Praznovanje 25. obletnice delovanja Medobčinskega društva gluhih in naglušnih občin Slovenske Konjice, Vitanje in Zreče
- 35 Poučen in nepozaben izlet članov MDGN Slovenske Konjice, Vitanje in Zreče v Avstrijo in Nemčijo
- 38 V srcu Bele Krajine

S sekretarjeve mize

Projekt ZDGNS Pomagaj razumeti svet okoli sebe

S pomočjo donacije družbe Mastercard smo prevzeli novo spletno platformo [Prispevajkrettno.si](https://prispevajkrettno.si) ter začeli kampanjo podpore za razvoj znakovnega jezika. Projekt vključuje več vsebin in podprojektov, vsi pa so namenjeni iskanju finančne podpore za razvoj znakovnega jezika.

Prenovljena knjižna kazala prstne abecede

Prenovili smo knjižna kazala ter naredili ponatis z namenom promocije znakovnega jezika po šolah in vrtcih. Znakovnega jezika se radi učijo tudi odrasli, tako da bo ta pridobitev dobrodošla tudi za odrasle.

Sestanek predsednikov in sekretarjev

Pred poletnimi meseci smo organizirali še skupni sestanek z vsemi predstavniki društev, na katerem smo se informirali o tekočih zadevah in projektih ter podali prve informacije glede mednarodnega dne gluhih, ki bo septembra v Ljubljani.

Premiera gledališke igre 5 žensk

Gledališka skupina Tihe stopinje, ki deluje v okviru Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije, je izvedla gledališko igro 5 žensk. Gre za psihološko dramo, ki skozi zgodbe žensk nežno odpira teme notranjih stisk, čustvenih doživljanj, odnosov in osebnosti rasti ter ponuja vpogled v človekov notranji svet. Posebnost uprizoritve je, da poteka v slovenskem znakovnem jeziku s podporo govora in tolmača, s čimer je dostopna tako gluhim kot slišočim obiskovalcem. Predstava je spodbudila vključevanje, razumevanje in povezovanje med različnimi skupnostmi. Hvala vsem ustvarjalcem in nastopajočim za navdahnjen večer.

Nova kapaciteta ZDGNS Terme Olimia

ZDGNS je opravila nakup in čez poltje že dala v uporabo novo kapaciteto za ohranjanje zdravja vseh naših uporabnikov. Kapaciteta je apartma v sklopu Term Olimia pri Podčetrtku, kar omogoča bolj prijazno dostopnost naših uporabnikov iz tega dela Slovenije.

Društvo za osebe z izgubo sluha Dolenjske in Bele krajine obeležuje 70 let

Iskreno čestitamo društvu za neprekinjenih 70 let delovanja in za pripravo dogodka. Veliko lepih zgodb se je spisalo v 70 letih in prav je, da so se izpostavili dolgoletni sodelavci, ki so močno zaznamovali delo društva v lokalni skupnosti. Iskreno čestitamo vsem.

Posodobljena zloženka Inštituta za SZJ ZDGNS

Z razvojem dela na področju znakovnega jezika se širijo vsebine in področja dela, zato smo temu primerno tudi izdali novo prenovljeno zloženko v slovenskem in angleškem jeziku.

Inštitut za SZJ obeležuje 5. obletnico delovanja

za slovenski znakovni jezik

Čeprav je organizirano delovanje na področju razvoja znakovnega jezika na ZDGNS staro že desetletja, smo iz skupine in Centra, ki deluje že desetletje, pred 5 leti vse skupaj preoblikovali v Inštitut. Inštitut tudi ponuja roko sodelovanja državi na področju razvoja in skrbi za slovenski znakovni jezik.

Sodelovanje ZDGNS in ACS

Andragoški center Slovenije je osrednja ustanova v RS na področju izobraževanja odraslih, zato imamo redne sestanke in srečanja v iskanju sodelovanja za izobraževanje in usposabljanje odraslih oseb z izgubo sluha.

95 let od obiska Helen Keller v Ljubljani

Pred 95 leti je bila v Ljubljani gluhoslepa Helen Keller, ki je obiskala tedanjo šolo gluhih v Ljubljani in se srečala s skupnostjo gluhih. Velika

aktivistka za pravice invalidov je močno zaznamovala tudi gluho skupnost v Sloveniji, zato smo v spomin na njen obisk pripravili tudi poseben kulturni dogodek Metuljev let.

5. obletnica sprejetja novega 62.a člena Ustave RS

Letos obeležujemo že 5. leto od vpisa znakovnega jezika v Ustavo RS. Glavni namen vpisa je bil predvsem v razlogu, da se dokončno uredi sistemsko financiranje slovenskega znakovnega jezika. Gluha skupnost se sooča z zelo skromnim besednim zakladom v znakovnem jeziku, kar njih potiska na rob družbe. Obžaluje-

mo, da je ta ustavni zakon še vedno le črka na papirju. Od Vlade RS pričakujemo in pozivamo, da dokončno uredi to področje, da se bodo lahko gluhi otroci opolnomočili v svojem jeziku. Navsezadnje je znakovni jezik sedaj tudi ustavna pravica vseh gluhih državljanov Slovenije.

Metuljev let

ZDGNS je ob 5. obletnici sprejetja novega 62.a člena Ustave RS, za 95 let od obiska Helen Keller v Ljubljani ter 5. obletnici delovanja Instituta za SZJ pripravila poseben kulturni večer s predstavo Metuljev let. Izredno prijetno in doživeto smo prehodili pot, ki jo prehodijo osebe, ki se znajdejo v stiski zaradi invalidnosti in ovir na področju sluha. Iskreno čestitamo režiserki Ladi Orešnik za lep kulturni večer in čestitke vsem, ki ste aktivno sodelovali pri vseh prej naštetih obeležitvah.

ZDGNS

Slovar SZJ

Slovar slovenskega znakovnega jezika Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije je na voljo tudi kot brezplačna mobilna aplikacija.

Iskalnik

Iskanje videoposnetkov po besedah ali besednih zvezah.

Govor

Iskanje videoposnetkov s pomočjo govora.

Kategorije

Iskanje videoposnetkov po kategorijah, tematskih sklopih, pravljičah, mednarodnih kretnjah in učnih primerih.

Kviz

Opravljanje kvizov za utrditev znanja pisane besede in znakovnega jezika.

QR

Čitalec QR-kod za ogled videoposnetkov SZJ.

Gluhoslepi

Prilagoditev kontrasta in velikosti pisave za gluhoslepe.

Pet let ustavne pravice, ki mora zaživeti tudi v praksi

Zveza društev gluhih in naglušnih Slovenije ob 5. obletnici vpisa slovenskega znakovnega jezika in jezika gluhoslepih v Ustavo RS ter ob 95-letnici obiska Helen Keller v Ljubljani opozarja: pravica do jezika ne sme ostati le zapis na papirju.

Junija 2021 je Slovenija naredila zgodovinski korak. V Ustavo Republike Slovenije sta bila vpisana slovenski znakovni jezik in jezik gluhoslepih. S tem je država priznala, da je jezik temelj človekovega dostojanstva, izobraževanja, zaposlovanja, kulture in enakopravnega vključevanja v družbo.

A pet let pozneje gluha skupnost opozarja, da ustavna pravica še vedno ni v celoti zaživela v praksi. Slovenski znakovni jezik nima zagotovljenega sistemskega financiranja, razvoj novih kretenj je v veliki meri še vedno odvisen od predanosti gluhih posameznikov, strokovnjakov, tolmačev in prostovoljcev, tudi gluhi otroci še vedno nimajo vseh pogojev, da bi se lahko učili v svojem jeziku in o svojem jeziku.

Ob letošnji obletnici ZDGNS opozarja, da pravica do jezika ni le simbolna pravica. Je pogoj za razumevanje sveta, za znanje, samozavest, zaposlitev, samostojnost in dostojno življenje. »Obeležujemo že peto leto od vpisa znakovnega jezika v Ustavo Republike Slovenije. Glavni namen vpisa je bil predvsem v tem, da se dokončno uredi sistemsko financiranje slovenskega znakovnega jezika. Gluha skupnost se sooča z zelo skromnim besednim zakladom v znakovnem jeziku, kar nas potiska na rob družbe. Zaradi prepovedi znakovnega jezika v preteklosti, tudi v času izobraževanja, je danes besedni zaklad v kretnjih še vedno omejen, s tem pa tudi priložnosti na področju izobraževanja in zaposlovanja. Obžalujem, da je ta ustavna pravica še vedno v veliki meri le črka na papirju. Od vlade Republike Slovenije pričakujemo, da do-

končno uredi to področje, da se bodo lahko gluhi otroci opolnomočili v svojem jeziku. Slovenski znakovni jezik je danes ustavna pravica vseh gluhih državljanov Slovenije,« je povedal predsednik ZDGNS Gorazd Orešnik.

V Sloveniji se je slovenski znakovni jezik razvijal predvsem zaradi vztrajnosti gluhe skupnosti. ZDGNS že več desetletij sistematično skrbi za njegov razvoj, zbiranje in zapisovanje kretenj ter ozaveščanje javnosti o pomenu jezika gluhih. Sekretar ZDGNS Matjaž Juhart ob tem poudarja: »ZDGNS že več kot 40 let sistematično razvija slovenski znakovni jezik. Čeprav država ne zagotavlja sistematičnega financiranja, smo ustanovili Inštitut za slovenski znakovni jezik kot osrednjo znanstveno in raziskovalno organizacijo za področje znakovnega jezika v Republiki Sloveniji. S tem državi ponujamo roko sodelovanja, z namenom, da vsem gluhim državljanom, ne glede na starost, omogočimo dostop do svojega jezika ter pravico do učenja v svojem jeziku in o svojem jeziku. Ta trenutek imamo v slovarju slovenskega znakovnega jezika okoli 30.000 kretenj, kar je še vedno skromen besedni zaklad. Veliko slovenskih besed je brez ustrezne kretnje, prav to pa razvija Inštitut za slovenski znakovni jezik.«

Se pa pomembni premiki kažejo na področju izobraževanja. Kot poudarja Matjaž Juhart, je prav ustavna sprememba spodbudila zakonodajalce, da so začeli slovenski znakovni jezik postopoma umeščati v šolski prostor. Prvi konkretni koraki naj bi bili predvideni v šolskem letu 2027/2028, ko naj bi se slovenski znakovni jezik začel uva-

jati tudi kot izbirni predmet. Za gluho skupnost je to pomemben korak, vendar ne sme ostati edini. Gluhi otroci ne potrebujejo le tolmača, temveč tudi sistemsko možnost, da se učijo v svojem jeziku in o svojem jeziku.

Ministrstvo za šolstvo je Zavod za šolstvo zadolžilo za pripravo posodobitev izobraževalnih programov, predmetnikov, učnih načrtov, didaktičnih priporočil, navodil za izvajanje ter dodatno usposabljanje strokovnih delavcev. Umestitev slovenskega znakovnega jezika bo potekala postopno in na več ravneh vzgoje in izobraževanja. Najprej naj bi se uvajala v osnovnošolski prostor, predvsem v zavode, ki izvajajo programe za gluhe, naglušne in gluhoslepe otroke. Z dopolnitvijo Zakona o osnovni šoli je omogočeno, da lahko osnovne šole za gluhe učence, učence s težko izgubo sluha ter učence z gluhoslepoto poleg obveznih predmetov izvajajo tudi pouk slovenskega znakovnega jezika in jezika gluhoslepih.

Zavod RS za šolstvo naj bi torej do leta 2030 postopno pripravil potrebne strokovne podlage in učne načrte. V letu 2026 je dobil nalogo za pripravo učnega načrta za učenje znakovnega jezika z didaktičnimi priporočili za prvo vzgojno-izobraževalno obdobje, izhodišč za umestitev predmeta v prilagojene izobraževalne programe osnovne šole ter učnega načrta za dejavnosti na področju učenja jezika gluhoslepih.

ZDGNS te korake pozdravlja, hkrati pa opozarja, da morajo biti spremembe dovolj hitre, strokovne in podprte s stabilnim financiranjem. Pravica do jezika se namreč ne uresničuje le z zakonskim zapisom, temveč z vsakodneвно možnostjo, da se otrok uči, razume in izraža v jeziku, ki mu je naraven.

Zgodovina gluhih oseb je tudi zgodovina boja za pravico do jezika. Dolga desetletja je bil znakovni jezik v izobraževanju odrinjen, ponekod celo prepovedan. Generacije

gluhih otrok so odraščale brez možnosti, da bi znanje sprejemale v svojem jeziku. Posledice so vidne še danes: v nižji izobrazbeni ravni, slabših zaposlitvenih možnostih, socialni izključenosti in občutku, da so bili mnogi prikrajšani za osnovno človekovo pravico – pravico do razumevanja. Slovenski znakovni jezik ni le pripomoček za sporazumevanje. Je materni jezik številnih gluhih oseb, je del njihove identitete, kulture in skupnosti. Brez jezika ni enakopravnega izobraževanja, brez izobraževanja ni enakih zaposlitvenih možnosti, brez dostopa do informacij pa ni polnega sodelovanja v družbi.

Letos mineva tudi 95 let od obiska Helen Keller v Ljubljani. Ameriška pisateljica, predavateljica in aktivistka, ki je bila gluhoslepa, je leta 1931 obiskala takratno ljubljansko gluhonemnico. S svojim življenjem je postala svetovni simbol izobraževanja, poguma, dostojanstva in pravice invalidov do enakopravnega življenja. Njeno sporočilo ostaja aktualno tudi danes: dostopnost ni privilegij, temveč pogoj za sodelovanje v družbi.

ZDGNS je peto obletnico vpisa slovenskega znakovnega jezika in jezika gluhoslepih v Ustavo RS ter spomin na obisk Helen Keller v Ljubljani obeležila s kulturnim dogodkom Metuljev let, 19. junija 2026 ob 18. uri v SiTi Teatru BTC v Ljubljani. Predstava Metuljev let skozi umetnost odpira vprašanja komunikacije, razumevanja, dostopnosti in vključevanja. Je opomin, da ima vsak človek pravico do svojega glasu, svojega jezika in enakovrednega mesta v družbi.

ZDGNS ob tej priložnosti poziva državo, da po petih letih od ustavne spremembe zagotovi konkretne sistemske ukrepe: stabilno financiranje razvoja slovenskega znakovnega jezika, krepitev Inštituta za slovenski znakovni jezik, večjo vključenost znakovnega jezika v izobraževalni sistem ter pogoje, da bodo gluhi otroci lahko odraščali, se učili in razvijali v svojem jeziku.

Slovenski športniki na Deaflympics Tokio

Aktivnosti ZDGNS 2025

Spletna TV: medij, ki odpira vrata informacijam, jeziku in skupnosti

Spletna TV je tudi v letu 2025 dokazala, da je mnogo več kot samo spletni medij. Je prostor, kjer informacije postanejo dostopne, kjer slovenski znakovni jezik živi v vsakdanji rabi in kjer gluhi, naglušni, gluhoslepi, osebe s polževim vsadkom, osebe s tinitusom ter drugi invalidi niso le gledalci, ampak tudi soustvarjalci medijskih vsebin.

Program Spletne TV deluje pod okriljem Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije in je namenjen informiranju, izobraževanju ter ozaveščanju oseb z izgubo sluha in širše javnosti. Vsebine pokrivajo zakonodajo, pravice invalidov, dostopnost, zdravje, tehnologijo, kulturo, šport, izobraževanje, zaposlovanje in aktualne družbene teme. Temeljno vodilo programa je jasno: dostop do informacij ne sme biti privilegij, ampak pravica vseh.

Spletna TV neprekinjeno deluje že od januarja 2007, kar pomeni 19 let stalnega ustvarjanja dostopnih avdiovizualnih vsebin. V tem času je postala osrednji specializirani medij za osebe z izgubo sluha v Sloveniji. Gre za edinstven program, ki ga soustvarjajo tudi osebe z okvaro sluha, zato imajo vsebine posebno avtentičnost, verodostojnost in povezavo s skupnostjo.

Leto 2025 v znamenju vrhunskega športa

V letu 2025 je Spletna TV pripravila več kot 260 objav na spletni strani, skupaj z objavami na Facebooku Spletne TV pa več kot 400 objav. S tem je uporabnikom omogočala redno spremljanje dogajanja doma in po svetu ter stalno vključenost v družbeno življenje. Vsebine so bile objavljene na spletni strani spletnatv.si, YouTubeu, Facebooku, Instagramu, lokalnih televizijah in prek mobilnih aplikacij za Android in

iOS. Program je brezplačen in dostopen 24 ur na dan, vse dni v letu.

Posebno mesto ima oddaja Splet dogodkov tedna, ki je od leta 2024 na sporedu vsak petek ob 18. uri. Oddaja na razumljiv in dostopen način povzema najpomembnejše dogodke iz Slovenije in sveta. Opremljena je s podnapisi, slovenskim znakovnim jezikom in govorom, vodijo pa jo tudi gluhi voditelji. Prav zato oddaja ni le informativna, ampak tudi vključujoča in pomembna za krepitev vidnosti gluhe skupnosti.

Leto 2025 je bilo posebej zaznamovano z olimpijskimi igrami gluhih v Tokiu. Spletna TV je temu dogodku namenila veliko pozornosti, saj šport gluhih pomembno prispeva k prepoznavnosti gluhe skupnosti. Pred odhodom v Tokio so bili pripravljeni predstavitveni spoti vrhunskih gluhih športnikov, ki so gledalcem približali njihove zgodbe, treninge, pričakovanja in vztrajnost. Slovensko javnost je še posebej razveselila atletinja Leja Glojnarič, ki je na igrah osvojila kar tri bronaste medalje. Zaradi poročanja Spletne TV je bil dogodek zelo odmeven, vsebine pa so povzeli tudi drugi mediji.

Odmevne ozaveševalne kampanje

Pomemben del leta 2025 so bile tudi ozaveševalne kampanje. Spletna TV je pripravila odmevne spote Praznujmo brez hrupa in Stopimo iz okvirjev – pridružimo se dnevu inkluzije, ki ga obeležujemo 1. marca. Spoti so opozarjali na škodljive posledice hrupa, pomen vključevanja in nujnost bolj razumevajoče družbe. Predvajani so bili ne le na Spletni TV, ampak

tudi na TV Slovenija ter na zaslonih mestnih avtobusov v Ljubljani, Mariboru in Celju. S tem je Spletna TV pomembno preseгла okvir specializiranega medija in nagovorila širšo slovensko javnost.

Program je v letu 2025 pokrival številna področja, ki neposredno vplivajo na življenje oseb z izgubo sluha. Veliko pozornosti je bilo namenjene zakonodaji, pravicam invalidov, dolgotrajni oskrbi, pokojninam za invalide, zaposlovanju, dostopnosti, digitalnim rešitvam, zdravju sluha, tinitusu, preventivi, kulturi gluhih in razvoju slovenskega znakovnega jezika. Spletna TV je predstavljala tudi dobre prakse, osebne zgodbe, samopomočne skupine, družinske zgodbe in primere vključevanja invalidov v družbo.

Posebej pomembno je, da program ne govori le o gluhih in naglušnih, ampak jim daje prostor, da spregovorijo sami. V produkcijo so vključene osebe z izgubo sluha, kar pomeni, da Spletna TV ne ustvarja vsebin od zunaj, ampak iz skupnosti. To je velika vrednost programa, saj hkrati odpira tudi učne, ustvarjalne in zaposlitvene priložnosti.

Gledalci iz vseh koncev sveta

Delo Spletne TV je zahtevno in strokovno. Vsak prispevek vključuje več faz: pripravo teme, scenarij, snemanje, montažo, lekturo, podnaslavljanje, tolmačenje v slovenski znakovni jezik, napoved v znakovnem jeziku, govor, zvočno obdelavo in objavo. Za kakovostno delo so potrebni novinarji, snemalci, montažerji, tolmači slovenskega znakovnega jezika, napovedovalci v znakovnem jeziku, lektorji in strokovni sodelavci. Gre za specializirano produkcijo, ki zahteva znanje s področja medijev, invalidskega varstva, zakonodaje, dostopnosti in komunikacije z osebami z izgubo sluha.

Spletna TV je vedno bolj prepoznavna tudi po številkah. V letu 2025 so gledalci spletnega mesta in Facebook Spletne TV obiskali več kot 450.000-krat. Facebook stran Spletne TV ima

Fotografija s snemanja ozaveševalnega spota »Praznujmo brez hrupa«

Fotografija s snemanja ozaveščevalnega spota za dan inkluzije z naslovom »Stopimo iz okvirjev«

skoraj 6.000 sledilcev, YouTube kanal pa že okoli 5.000 naročnikov. Nekatere objave, predvsem ozaveščevalni spoti in vsebine o gluhih športnikih na olimpijskih igrah gluhih v Tokiu, so dosegle zelo visoko gledanost, kar je za tako specializiran medij izjemen dosežek. Večina gledalcev prihaja iz Slovenije, obisk pa je bil zabeležen tudi iz tujine, med drugim iz Norveške, Irske, Hrvaške in celo Kitajske.

Vse to dokazuje, da Spletna TV odgovarja na resnične potrebe uporabnikov. Gluhi in naglušni gledalci prek nje dobijo informacije, ki so jim v drugih medijih pogosto nedostopne ali težko razumljive. Hkrati pa Spletna TV o svetu oseb z izgubo sluha ozavešča tudi slišče javnost in tako gradi most med različnimi skupnostmi.

Informiranost, vključenost, kakovost

Brez podpore Ministrstva za kulturo Republike Slovenije in Fundacije FIHO takšnega programa ne bi bilo mogoče izvajati v takšnem obsegu in kakovosti. Sredstva Ministrstva za kulturo omogočajo razvoj dostopnih medijskih vsebin, ohranjanje profesionalnih standardov in krepitev vloge Spletne TV kot pomembnega medija za senzorno ovirane osebe. Sredstva Fundacije FIHO pa so ključna za stabilno izva-

janje programa, ki neposredno izboljšuje informiranost, socialno vključenost in kakovost življenja uporabnikov.

Prav zaradi te podpore lahko Spletna TV ostaja dostopna, brezplačna in odprta vsem. Program omogoča, da gluhi, naglušni, gluhoslepi, osebe s polževim vsadkom, osebe s tinitusom, njihovi svojci, invalidi, strokovnjaki in širša javnost na enem mestu dobijo informacije, ki jih potrebujejo za vsakdanje življenje, uveljavljanje pravic in boljše razumevanje družbe.

Spletna TV je v letu 2025 znova pokazala, da dostopnost ni le tehnična prilagoditev, ampak odnos do človeka. Vsak podnapis, vsaka kretanja, vsak tolmačeni prispevek in vsaka zgodba pomenijo korak k družbi, v kateri nihče ne ostane brez informacij.

Zato Spletna TV ostaja glas skupnosti, most med gluhi in slišječimi ter pomemben dokaz, da lahko medij spreminja družbo. Ne le z novicami, ampak z razumevanjem, vključevanjem in spoštovanjem različnosti.

Fotografija s snemanja ozaveščevalnega spota za dan inkluzije z naslovom »Stopimo iz okvirjev«

Vsebine Spletne TV si lahko ogledate na spletni strani spletnatv.si, YouTubu, Facebooku, Instagramu, na mobilnih telefonih pa tudi prek aplikacij SpletnaTV za Android (Android – Google Play) in iOS (App Store). Lahko pa

greste tudi na spletno stran spletnatv.si, kjer je na dnu strani rubrika »Prenesi aplikacijo SpletnaTV« z gumboma za Google Play in App Store. Program je brezplačen in dostopen 24 ur na dan, vse dni v letu.

PRISLUHNI MO TIŠINI

Uvodna špica oddaje »Prisluhnimo tišini«

Oddaja Prisluhnimo tišini: glas skupnosti že 45 let

Oddaja Prisluhnimo tišini je v letu 2025 praznovala izjemen jubilej – 45 let neprekinjenega predvajanja na Televiziji Slovenija. To jo uvršča med najstarejše televizijske oddaje pri nas, hkrati pa ostaja ena redkih oddaj, ki že desetletja vztrajno odpira vrata svetu gluhih, naglušnih in drugih oseb z oviranostmi.

A oddaja Prisluhnimo tišini ni le oddaja o gluhoti. Je oddaja o ljudeh, njihovih zgodbah, pravicah, pogumu, ovirah, uspehih in vsakdanjem življenju. Je prostor, kjer se sliši tudi tiste, ki jih družba pogosto presliši. In je most med svetom tišine in svetom zvoka.

Oddaja nastaja v sodelovanju Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije ter RTV Slovenija. ZDGNS skrbi za vsebinsko zasnovo, izbor

tem, iskanje sogovornikov, pripravo snemanj, sodelovanje z novinarji, tolmači in strokovnjaki, RTV Slovenija pa zagotavlja tehnično in produkcijsko izvedbo. Za gledalca je oddaja dolga nekaj minut, za ustvarjalce pa pomeni veliko več: raziskovanje teme, pripravo scenarija, snemanje na terenu, montažo, podnapise, tolmačenje v slovenski znakovni jezik, branje besedila, grafično opremo in končno televizijsko podobo.

Glejte Prisluhljivo tišini vsako sredo ob 14.45 na 1. programu TV Slovenija

Posebnost oddaje je njena celovita dostopnost. Vsaka oddaja je opremljena s slovenskim znakovnim jezikom, podnapisi in zvočnim branjem. To pomeni, da jo lahko spremljajo gluhi, naglušni, osebe s polževim vsadkom, osebe s tinitusom, gluhoslepi, slepi in slabovidni gledalci ter seveda tudi širša javnost. Prav zaradi tega ima Prisluhljivo tišini posebno mesto v slovenskem medijskem prostoru.

V letu 2025 je bila oddaja na sporedu vsako sredo ob 14.45 na 1. programu TV Slovenija, s ponovitvami in možnostjo ogleda v spletnih arhivih. Oddaje so gledalcem dostopne tudi prek RTV 365, portala Spletna TV in spletne strani Dostopno.si. Tako si jih lahko ogledajo kadarkoli, ne glede na kraj in čas.

Leto 2025 je bilo za oddajo vsebinsko zelo bogato. Ustvarjalci so odpirali teme, ki so za osebe z invalidnostjo pomembne v vsakdanjem življenju: dostopnost, pravice, izobraževanje, zdravje, preventiva, zaposlovanje, kultura, šport, družina in osebne zgodbe. Oddaja je opozarjala na sistemske težave, a hkrati predstavljala tudi dobre prakse in ljudi, ki s svojo vztrajnostjo dokazujejo, da invalidnost ni ovira za polno življenje.

Veliko pozornosti je bilo namenjene otrokom in mladim. V oddaji Kdo bo pomagal otrokom? so ustvarjalci opozorili na pomanjkanje logopedov in surdopedagogov ter na posledice, ki jih to prinaša otrokom z govorno-jezikovnimi težavami ter gluhi in naglušnim otrokom. Takšne teme niso pomembne le za starše, ampak za celotno družbo, saj zgodnja pomoč otroku pogosto pomeni boljšo prihodnost.

Oddaja je pomembno vlogo odigrala tudi pri ozaveščanju o dostopnosti. V prispevkih, kot sta Dostopnost za vse, brez izjem! in 15 let časa, pa še vedno nedostopno, je jasno pokazano, da dostopnost ni vprašanje dobre volje, ampak človekova pravica. Če človek ne more do infor-

macij, do stavbe, do storitve ali do osnovnega sporazumevanja, ni enakopraven.

Zgodbe ljudi govorijo zase

Pomemben del programa so bile tudi osebne zgodbe. Oddaje, kot so Valerijina pot k slišče-mu svetu, Mama je ena sama, Eno srce iz dveh svetov in Svet drugačnosti – priložnost za navdih, so gledalcem približale življenje posameznikov in družin, ki se vsak dan srečujejo z različnimi oblikami oviranosti. Prav osebne zgodbe pogosto najmočnejše razbijajo predsodke, saj gledalcu pokažejo človeka, ne diagnoze.

Oddaja je v letu 2025 veliko pozornosti namenila tudi zdravju sluha. V prispevkih o tinitusu, zdravilih, ki lahko vplivajo na sluh, svetu zvoka in sluha ter preventivi je širšo javnost opozarjala, da sluh ni samoumeven. Oddaje, kot so Ko zdravila utišajo svet, Svet zvoka in sluha in Tinitus – ko zvok postane sovražnik, so na razumljiv način predstavile strokovne teme, ki zadevajo veliko več ljudi, kot se na prvi pogled zdi.

Posebno mesto v letu 2025 je imel tudi šport. Oddaja je spremljala slovenske gluhe športnike na poti do olimpijskih iger gluhih v Tokiu. Sedem slovenskih športnikov je zastopalo Slovenijo na največjem športnem dogodku gluhih, posebno veselje pa je prinesla Leja Glojnarč, ki je osvojila tri bronaste medalje. S tem uspehom ni razveselila le športne javnosti, ampak celotno gluho skupnost.

Kultura gluhih in slovenski znakovni jezik ostajata srce oddaje. Prisluhljivo tišini redno predstavlja pomen kretnje, jezika, identitete in umetniškega izražanja gluhih. V oddaji Kretnja leta 2024 je mir so ustvarjalci pokazali, da znakovni jezik ni le način sporazumevanja, ampak živ jezik s svojo lepoto, močjo in sporočilnostjo. V oddaji Naglušnost, satire in poezija pa so skozi zgodbo Svetlane Makarovič odprli tudi vprašanje staranja, naglušnosti in ustvarjalnosti.

Prisluhljivo tišini ima pomemben učinek tudi na širšo javnost. To pomeni, da oddaja ne na-

govarja le gluhe in naglušne skupnosti, ampak tudi slišče gledalce, strokovnjake, družine, delodajalce, učitelje, odločevalce in vse, ki lahko prispevajo k bolj vključujoči družbi.

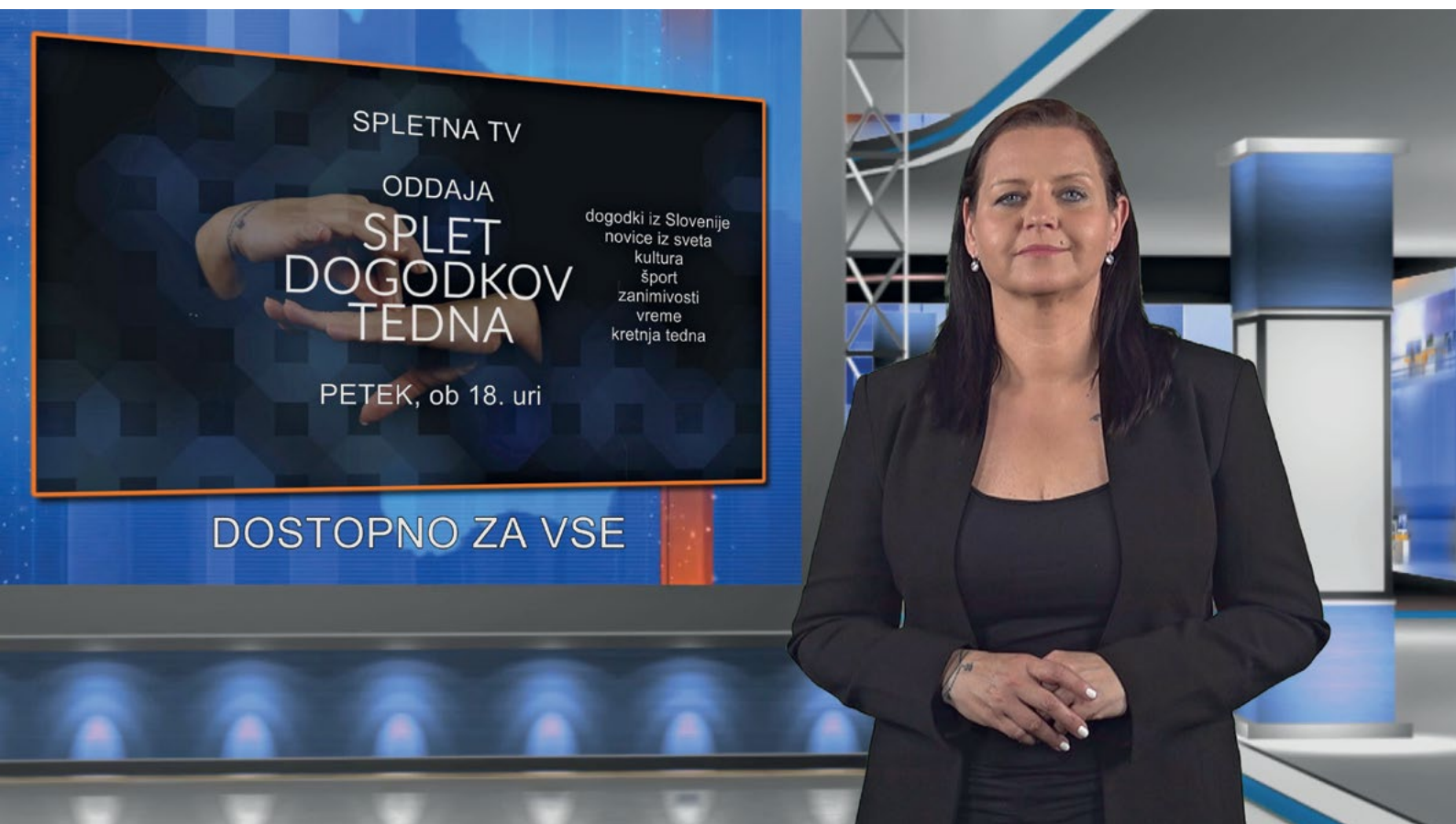
Vsaka oddaja je korak k večji dostopnosti

Brez podpore Ministrstva za kulturo Republike Slovenije in Fundacije FIHO oddaje v takšnem obsegu in kakovosti ne bi bilo mogoče ustvarjati. Njuna podpora omogoča, da oddaja ostaja redna, dostopna, strokovno pripravljena in družbeno pomembna. FIHO s svojo podporo omogoča izvajanje programov, ki neposredno izboljšujejo informiranost, socialno vključenost in kakovost življenja oseb z invalidnostjo. Ministrstvo za kulturo pa s podporo prispeva k

temu, da imajo tudi osebe z invalidnostjo svoje mesto v javnem medijskem prostoru.

Prisluhnimo tišini že 45 let dokazuje, da televizija lahko naredi veliko več kot le poroča. Lahko odpira oči, ruši predsodke, daje glas tistim, ki ga pogosto nimajo in povezuje ljudi. Vsaka oddaja je korak k večji dostopnosti, vsak podnapis in vsaka kretnja pa sporočilo, da informacije pripadajo vsem.

Zato Prisluhnimo tišini ostaja več kot televizij-ska oddaja. Je glas skupnosti, zgodovina boja za dostopnost in hkrati pogled v prihodnost, v kateri bodo gluhi, naglušni in drugi ljudje z oviranostmi enakovredno vidni, slišani in razumljeni.

Metuljev let – moč povezanosti brez meja

Ob 5. obletnici vpisa slovenskega znakovnega jezika v Ustavo Republike Slovenije je bila 19. junija 2026 v SiTi Teatru BTC v Ljubljani izvedena kulturna prireditev Metuljev let. Predstava je skozi poezijo, gledališče, gib in slovenski znakovni jezik pripovedovala zgodbo o pogumu, prijateljstvu, ljubezni in vključevanju.

Predstava je pokazala, da različnost ni ovira, ampak nas povezuje. Gluhi, gluhoslepi, slepi in slišči lahko skupaj ustvarjamo, sodelujemo in gradimo družbo, v kateri ima vsak svoje mesto.

Poseben trenutek večera je bil nastop gluhe deklince Mile Gojak, ki je na odru prvič nastopila v okviru prireditve. S plesom je upodobila preobrazbo iz gosenice v metulja, ki simbolizira rast, pogum in svobodo. Povezovalka je občinstvo skozi program vodila z navdihujočo mislijo Helen Keller: »Ko se ena vrata zaprejo, se druga odprejo.«

Sledile so štiri poetične točke v slovenskem znakovnem jeziku. Vsaka barvna metuljica je predstavljala eno izmed izjemnih gluhoslepih osebnosti: Laura Bridgman, Ragnhild Käte, Marie Heurtin in Haben Girma. Njihove življenjske zgodbe so bile predstavljene skozi poezijo v slovenskem znakovnem jeziku. V programu je bila predstavljena tudi Helen Keller, ki še danes navdihuje ljudi po vsem svetu. Vrhunec prireditve je bila zaključna zgodba Metuljev let, katere avtor je Sten Vilar. Zgodba pripoveduje o gluhem fantu Gaju in slepem dekletu Maji.

Poznata se že iz otroštva, njuno prijateljstvo pa skozi leta preraste v ljubezen. Maja je zgodbo izrazila s petjem, Gaj pa jo je hkrati upodobil v slovenskem znakovnem jeziku. Skupaj sta pokazala, da ljubezen, spoštovanje in zaupanje premagajo vse ovire ter da lahko različni svetovi živijo in ustvarjajo skupaj. Za zaključek so se na odru zbrali vsi nastopajoči. Skupaj so v slovenskem znakovnem jeziku izvedli pesem Metuljev let, nato pa se s skupnim poklonom zahvalili občinstvu.

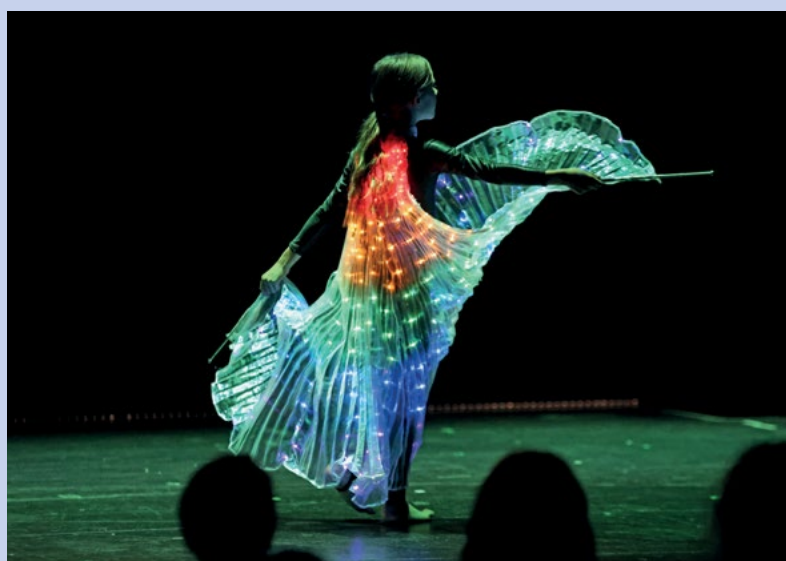

Po zaključku kulturnega programa so se obiskovalci in nastopajoči zbrali v avli SiTi Teatra, kjer jih je pričakala velika slavnostna torta ob 5. obletnici vpisa slovenskega znakovnega jezika v Ustavo Republike Slovenije, okrašena z metuljčki. Predsednik Zveze društev gluhih in

naglušnih Slovenije, Gorazd Orešnik, je skupaj z najmlajšo nastopajočo, Milo Gojak, prerezal torto. Sledilo je skupno fotografiranje vseh nastopajočih in gostov, nato pa smo se ob sladki torti družili ter skupaj obeležili 5. obletnico ustavne zaščite slovenskega znakovnega jezika.

Občinstvo je nastopajoče nagradilo z iskrenim aplavzom. Predstava Metuljev let je postala simbol upanja, povezanosti in vključevanja. Pokazala je, da različnost ni ovira, ampak nas povezuje ter da lahko skupaj ustvarjamo svet brez ovir. Ob 5. obletnici vpisa slovenskega znakovnega jezika v 62.a člen Ustave Republike Slovenije smo skupaj izrazili željo, da se slovenski znakovni jezik tudi v prihodnje razvija, krepi in ostaja enakovreden del naše družbe.

Jože Levin: umetnik, ki je s tišino naslikal svet

Bil je gluha, a nikoli brez glasu. Njegov jezik so bile črte, barve, les, podobe domačij, cerkva, narave in ljudi. Jože Levin, ljudski umetnik iz Hojč pri Svetem Gregorju, je znal iz preprostih stvari ustvariti nekaj, kar je ostalo v številnih domovih – in v spominu ljudi, ki so ga poznali.

V majhni vasici Hojče pri Svetem Gregorju je živel človek, ki je svet opazoval drugače. Ni ga poslušal z ušesi, ampak z očmi, rokami in srcem. Jože Levin je bil gluha ljudski umetnik, samouk, rokodelec, slikar in rezbar, človek močnih rok in nežnega pogleda.

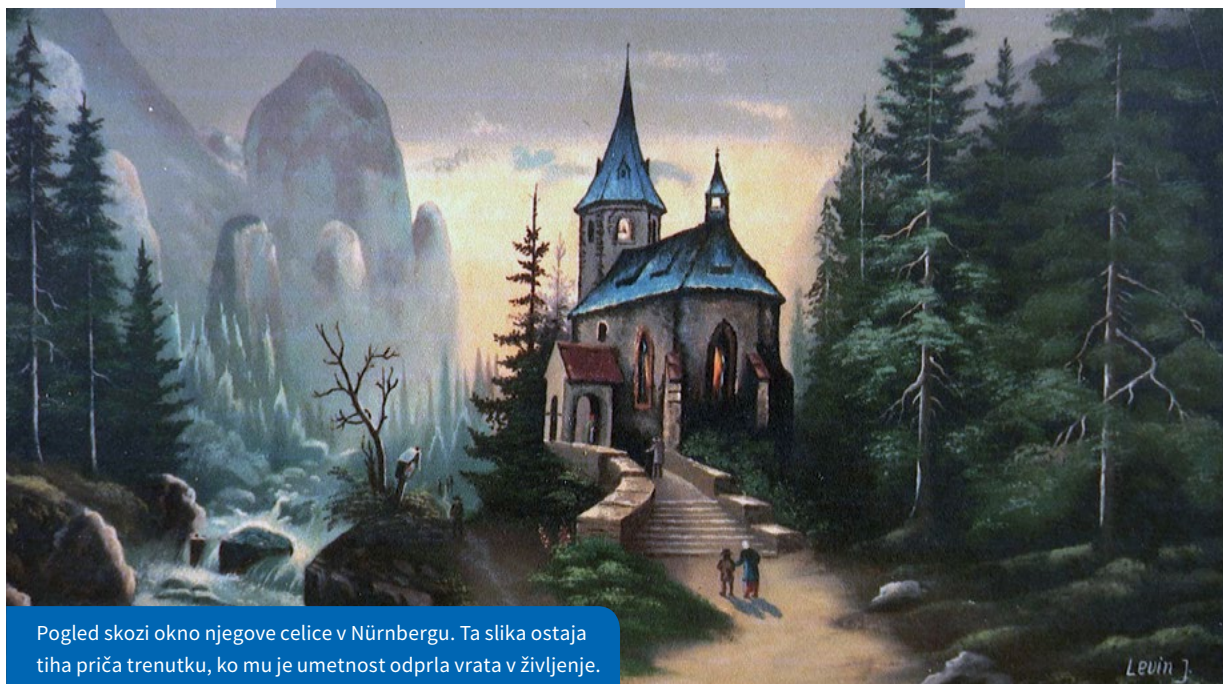
Rodil se je 25. aprila 1912 v Jeličnem Vrhju nad Idrijo. Pri dveh letih je zaradi nesreče izgubil sluh. A gluhotu ga ni ustavila. Njegova hči Olga se ga spominja kot človeka, ki ni nikoli deloval prikrajšano. V njihovem domu tišina ni pomenila praznine. Bila je polna kretenj, dotikov, nasmehov, dela, topline in ustvarjalnosti. Jože je odraščal v družini s petimi otroki. Kasneje se je družina preselila v Dol pri Ljubljani, po poroki z gluho ženo Frančiško pa si je dom ustvaril v Hojčah. Rodili sta se jima hčeri Olga

in Majda. Obe sta odraščali v posebnem svetu, v katerem se je govorilo z domačimi kretnjami, pogledi in razumevanjem. Hči Olga je ta svet opisala kot svet topline in ljubezni. Čeprav marsikdo misli, da je v tišini težko živeti, je bilo njima z Majdo lepo. Oče ju je vsak večer, ne glede na utrujenost, pobožal, poljubil in jima zaželel lahko noč. In če sta ga prosili: »Daj, nariši nekaj,« je narisal.

Talent, ki mu je rešil življenje

Le redkim se zgodi, da jim talent reši življenje. Jožetu Levinu se je zgodilo prav to. Med drugo svetovno vojno je bila njegova družina izgnana v koncentracijsko taborišče v okolici Nürnberga. Ker so drugi družinski člani slišali, njemu pa zaradi gluhotu niso verjeli, so mislili, da se pretvarja. Zaprli so ga v samico. Tam je bil

Jože Levin je po pripovedovanju družine v taborišču narisal portret paznika. Risba naj bi paznika tako ganila, da ga je pozneje izpustil iz samice. Njegov talent mu je tako dobesedno rešil življenje.

Pogled skozi okno njegove celice v Nürnbergu. Ta slika ostaja tiha priča trenutku, ko mu je umetnost odprla vrata v življenje.

sam. Pred njim so bila zamrežena okna, mimo pa je hodil paznik. Jože ni imel ničesar, s čimer bi si krajšal čas. Prosil je za svinčnik in papir. Paznik mu ju je prinesel. Vsakič, ko je paznik šel mimo, ga je Jože opazoval. Zapomnil si je potezo obraza, gib, držo, pogled. Ko je paznik izginil, je tisto, kar je videl, dodal na papir. Po časi je nastajal portret. Ko je bila risba končana, jo je dal pazniku. Po pripovedovanju družine naj bi bil paznik ob njej tako ganjen, da so mu pritekale solze. Čez nekaj dni je prišel do njegove celice, odklenil vrata in mu rekel, da lahko gre. Jože je odšel peš. Sam ni dobro vedel, kam gre, a vedel je, da je svoboden. Po vrnitvi domov je po spominu naslikal pogled skozi okno svoje celice v Nürnbergu. Ta slika je ostala kot tiha priča trenutka, ko mu je umetnost odprla vrata v življenje.

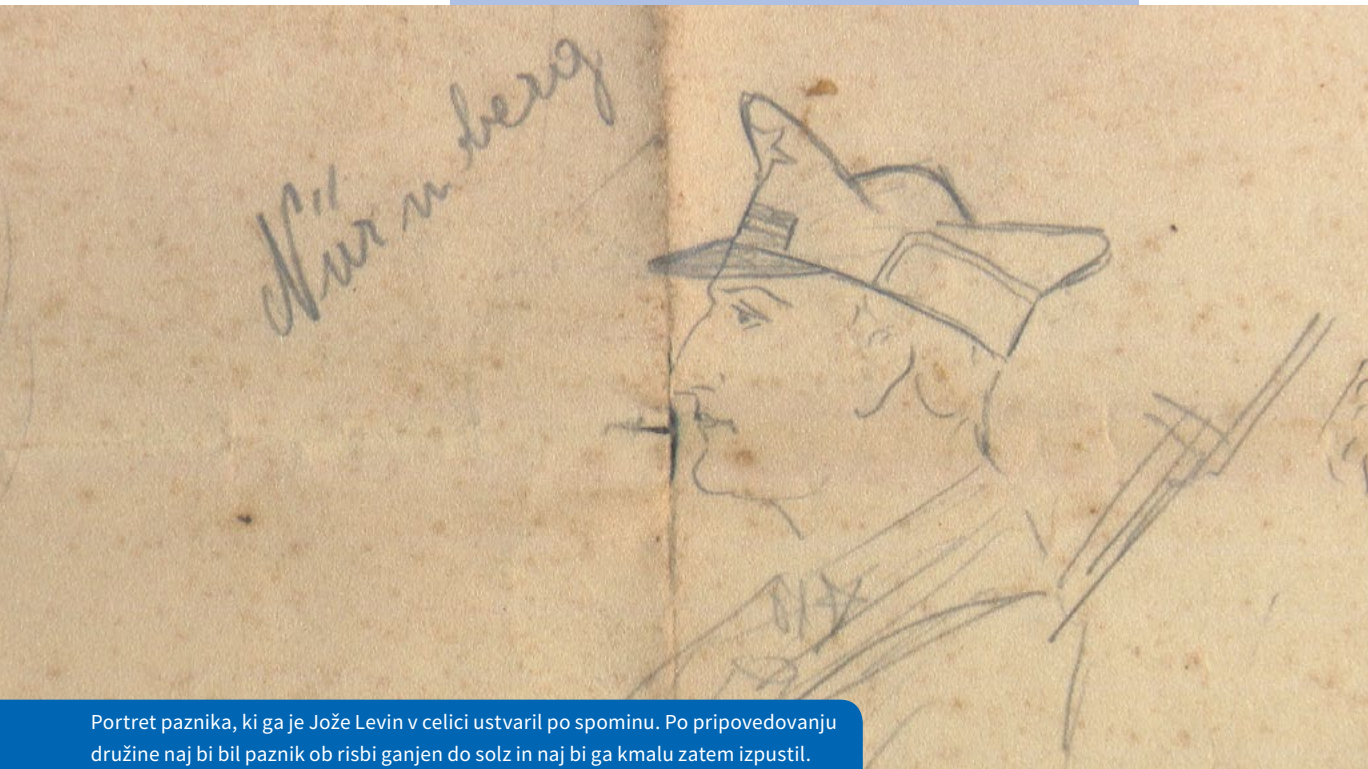
Človek narave, vere in domačih podob

Po vojni se je Jože zaposlil v Jubovi tovarni barv. A njegovo pravo življenje se je dogajalo ob slikah, lesu, barvah in drobnih predmetih, ki jih je znal spremeniti v umetnost. Danes ga uvrščajo med ljudske umetnike, nekateri pa ga imenujejo celo fenomen ljudskega slikarstva.

Bil je samouk. Ni ustvarjal zato, da bi sledil umetniškemu pravilu, ampak zato, ker je moral ustvarjati. Slikal je tisto, kar mu je bilo blizu: naravo, domačije, cerkve, rože, živali, portrete, tihožitja in verske motive. Njegove slike so šle daleč po svetu – v Ameriko, Argentino, Kanado in Avstralijo. Ustvaril je tudi sliko za mater misijonarja Pedra Opeke. Poleg slik je izdeloval makete, poslikaval in ožigal krožnike, izdeloval šatulje, križe, razpela, jaslice in panjske končnice. Popravljal je ure, čevlje, šival, rezbaril in si izmišljal pripomočke za delo. Njegova hči Majda se spominja, da je znal narediti skoraj vse. Njegove roke so bile delovne, močne in ustvarjalne.

Nedeljski sprehodi z blokcem v žepu

Jože je naravo ljubil na poseben način. Če je zacvetela češnja, je prinesel vejico domov, jo postavil na mizo, jo gledal, primerjal barve in jo risal. V rastlinah, listih, koreninah, vejah in cvetovih je videl podobe, ki so drugim pogosto ušle. Njegov edini pravi dan počitka je bila nedelja. Takrat je, če je bilo lepo vreme, odšel v gozd. S seboj je imel svinčnik, očala, cigarete in blokec. To je bilo njegovo orodje.

Portret paznika, ki ga je Jože Levin v celici ustvaril po spominu. Po pripovedovanju družine naj bi bil paznik ob risbi ganjen do solz in naj bi ga kmalu zatem izpustil.

Domov se je vračal s polnimi žepi storžev, zanimivih listov, vej, korenin in drobnih naravnih zakladov.

Veliko je ustvarjal tudi ponoči. Ideje so prihajale, ko je hiša že spala. Vstajal je, iskal svinčnik, risal, razmišljal, načrtoval. Ženi je znal »reči«, naj ga pusti, ker je dobil »izum«. Tako si je domislil tudi različna orodja, med drugim manjše naprave, ki so mu pomagale pri natančnem delu.

Njegov dom je bil odprt za otroke in gluhe prijatelje

Hiša Levinovih ni bila nikoli zares tiha. Čeprav sta bila Jože in njegova žena Frančiška gluha, je bilo v hiši veliko življenja. Ob nedeljah so dopoldne prihajali otroci iz okolice. Jože jim je ri-

sal, jih zabaval in jim včasih na hitro pričaral podobo, ki so jo potem še dolgo hranili. Popoldne pa so prihajali gluhi prijatelji. Po pripovedovanju hčere Olge so bili pri njih skoraj vsako nedeljo. Nekdo je imel kombi in je pripeljal več gluhih na obisk. Družili so se, smejali, delili novice in širili glas o njegovih delih.

Gluha skupnost je imela pri njegovem življenju pomembno vlogo. Pomagala je, da so ljudje izvedeli za njegove slike. Tisti, ki so se odselili v tujino, so njegova dela nosili s seboj v Argentino, Kanado, Ameriko in Avstralijo. Tako so njegove podobe domačij, cerkva in slovenskih krajev potovale po svetu.

Doma so imeli svoj jezik. Ker Jože ni obiskoval šole tako kot njegova žena, so si v družini za

Na kratko o Jožetu Levinu

Rojen: 25. april 1912, Jelični Vrh nad Idrijo

Umrli: 20. januar 1988

Živel: Dol pri Ljubljani, pozneje Hojče pri Svetem Gregorju

Družina: žena Frančiška, hčeri Olga in Majda

Ustvarjal je: slike, portrete, verske motive, domačije, makete, križe, jaslice, panjske končnice, poslikane krožnike in šatulje

Posebnost: bil je gluhi ljudski umetnik, samouk, njegov talent pa mu je med vojno rešil življenje

številne stvari ustvarili svoje znake. Hčeri sta mu pogosto pomagali pri sporazumevanju z naročniki. Ko je nekdo naročil sliko, sta mu prevedli želje. Če je bilo treba, sta šli z njim do hiše, ki jo je želel kdo imeti naslikano. Jože je na kraju naredil skico, si zapisal barve in doma sliko prenesel na platno.

Umetnost, ki je šla od hiše do hiše

Ljudje iz Ribniške doline in okolice so ga dobro poznali. Prihajali so z naročili, z željami in prošnjami. Nekdo je želel sliko domačije, drugi verski motiv, tretji portret ali poslikan krožnik. Sosed Janez Turk se spominja, da je kot otrok za šolo potreboval risbo. Ni imel ideje, zato je šel k Jožetu. Ta mu je narisal Sneguljčico in sedem palčkov. Ko je risbo nesel v šolo, se je takoj videlo, da to ni delo otroka, ampak nekoga, ki ima izreden talent. Risba je šla naprej v Pionirski list. Takšnih zgodb je bilo veliko. Jože ni bil umetnik, ki bi ustvarjal v oddaljenem ateljeju. Bil je umetnik med ljudmi. Njegove slike so nastajale iz vsakdanjih prošenj, iz domačih motivov, iz spominov, vere in narave. Zato so jih ljudje čutili kot svoje.

»Bog je vzel, Bog je dal – imam talent«

Ljudje so mu včasih rekli, da je škoda, ker je gluh in ne sliši. Hčeri sta mu to prevedli. Jože pa je odgovoril po svoje: »Ne, ne. Bog je vzel, Bog je dal. Imam talent.« To ni bila pritožba, ampak življenjsko vodilo. Kar mu je bilo odvzeto s sluhom, je nadomestil z očmi, rokami in notranjim občutkom za svet. Njegov talent ni ostal zaprt v njem. Delil ga je z družino, sosedi, otroki, gluho skupnostjo in vsemi, ki so prišli k njemu.

Bil je tudi vesel človek. Rad se je šalil, oponašal ljudi in spravljal druge v smeh. V njem je bilo veselje, se spominjajo njegovi domači. Pogosto je govoril: »Bo boljše.«

Ptiček na rami

Ena najlepših družinskih zgodb govori o ptičku. Hči Olga se spominja, da je nekoč hodila mimo njegove delavnice. Okno je bilo odprto, zunaj so peli ptiči. Rekla si je, kako ubogi je ata, ker ne sliši njihovega petja. A kot bi ptiček to vedel, mu je priletel na ramo in mu čivkal. Jože je hčerki pokazal, naj bo čisto pri miru. Ptiček je nekaj časa ostal na njegovi rami in nato odletel. Domači pravijo, da so ptice rade prihajale k njemu. Jedle so mu z roke. Kot da so čutile njegovo mirnost, njegovo povezanost z naravo in njegovo nežnost.

Dela ostajajo, spomini živijo

Jože Levin je umrl 20. januarja 1988. A njegova dela še vedno živijo. Najdemo jih v številnih domovih, v cerkvah, pri družinah v Sloveniji in tujini. Še bolj kot slike pa živijo zgodbe o njem – o očetu, ki je po napornem dnevu še vedno risal za hčerki, o umetniku, ki je v taborišču narisal paznika, o človeku, ki je nosil gozd domov v žepih, o gluhem možu, ki je znal svet nagovoriti brez besed.

Jože Levin je dokaz, da umetnost ne potrebuje vedno velikih šol, glasnih besed ali velikih odrov. Včasih potrebuje le človeka, ki zna videti. In roke, ki znajo tisto, kar vidijo, podariti drugim. Njegov svet je bil tih, a nikakor prazen. Bil je poln podob, barv, nasmehov, vere, družine in narave. In prav zato njegova zgodba še danes govori.

Poletje brez ovir

Kako varno uživati v vročih dneh, na morju in med počitnicami

Ko pridejo vroči poletni dnevi, mnogi že razmišljamo o dopustu, morju, izletih in druženju. Poletje nam prinaša veliko lepih trenutkov, vendar lahko visoke temperature in močno sonce vplivajo tudi na naše počutje in zdravje.

Z nekaj priprave lahko preprečimo neprijetnosti in poskrbimo, da bo poletje bolj varno, sproščeno in prijetno.

Ko vročina obremeni telo

Vročina lahko vpliva na vsakogar. Telo se pri visokih temperaturah hladi predvsem s potenjem, zato hitreje izgubljam tekočino. Posledice so lahko utrujenost, slabo počutje, vrto-

glavica, dehidracija ali v hujših primerih tudi vročinska kap.

Posebej previdni moramo biti pri starejših, otrocih, nosečnicah in ljudeh z različnimi zdravstvenimi težavami.

V vročih dneh je dobro prilagoditi svoje aktivnosti. Če se odpravljamo na sprehod, izlet ali

športno aktivnost, izberimo raje jutranje ali večerne ure. Največji vročini se poskusimo izogniti in poiščimo senco ali hladnejši prostor.

Tudi doma lahko naredimo veliko. Čez dan pomagajo spuščene rolete, žaluzije ali druga senčila, zvečer in ponoči pa je dobro prezračiti prostore, ko se temperatura zunaj nekoliko zniža.

Ne pozabimo na tekočino in počitek

V vročini telo potrebuje več tekočine. Najboljša izbira je voda, saj z njo nadomestimo tekočino, ki jo izgubljammo s potenjem.

Dobro je piti tudi takrat, ko še nismo žejni. Žeja je namreč lahko znak, da telesu tekočine že primanjkuje.

Poleti nam običajno bolj ustreza lahka hrana v manjših obrokih. Pri shranjevanju hrane moramo biti še posebej previdni, saj se zaradi visokih temperatur hitreje pokvari.

Sonce – uživajmo, vendar z zaščito

Sonce ima tudi dobre strani. Omogoča svetlobo in toploto ter sodeluje pri nastajanju vitamina D. Vendar pa prekomerna izpostavljenost ultravijoličnemu (UV) sevanju lahko škoduje koži in očem.

UV-žarkom nismo izpostavljeni samo na plaži. Prisotni so tudi med sprehodom, kolesarjenjem, športom ali delom na vrtu.

Ko je sonce najmočnejše, se umaknimo v senco. Pomagajo tudi primerna oblačila, pokrivalo, sončna očala in zaščitna krema za nepokrite dele kože.

Spremljanje UV-indeksa in vremenskih opozoril nam lahko pomaga pri načrtovanju dejavnosti na prostem.

Dostopno morje ni samo vprašanje poti do plaže

Ko načrtujemo dopust, običajno najprej pomislimo na kraj, kjer bomo bivali, plažo in dostop

do morja. Za marsikoga pa je pomembno tudi, ali bo okolje dovolj prilagojeno, da bo lahko dopust preživel čim bolj sproščeno in samostojno.

Na slovenski obali se možnosti za dostopnejše plaže in kopališča izboljšujejo. Nekatere lokacije imajo urejene klančine, lažji dostop do vode, prilagojene sanitarije ali druge rešitve, ki olajšajo obisk. Med njimi so tudi Portorož, Piran, Strunjan, Žusterna pri Kopru, Izola, Adria Ankaran in Debeli rtič. Pred obiskom je vseeno dobro preveriti aktualne informacije.

Pri dostopnosti pa ne gre samo za pot do plaže. Pomembno je tudi, da lahko vsak obiskovalec pravočasno dobi pomembne informacije. Za gluhe in naglušne so lahko še posebej pomembna vizualna opozorila, napisi in druga pisna obvestila, saj se na kopališčih in drugih javnih mestih veliko informacij še vedno posreduje samo z glasom.

Če se spremeni vreme, pride do nevarnosti v vodi ali se objavi drugo pomembno obvestilo,

mora biti informacija dosegljiva vsem. Dostopno poletje zato pomeni tudi okolje, kjer se lahko vsak obiskovalec počuti varno in vključeno.

Kako poleti zaščitimo slušne aparate?

Poletje je lahko za slušne pripomočke nekoliko zahtevnejši čas. Morje, sol, pesek, vlaga, znoj in vročina lahko vplivajo na delovanje občutljive elektronike.

Slušnega aparata ne puščamo na brisači ali neposredno na pesku. Majhna zrna peska lahko pridejo v odprtine naprave in povzročijo težave.

Prav tako ga ne puščamo na neposrednem soncu ali v vročem avtomobilu. Visoke temperature lahko poškodujejo posamezne dele naprave.

Pri uporabi sončne kreme najprej zaščitimo kožo in počakamo, da se krema vpije. Tako zmanjšamo možnost, da bi ostanki kreme prišli v aparat.

Pred kopanjem slušni aparat odstranimo, saj večina naprav ni namenjena plavanju v morju ali bazenu. Pri polževih vsadkih upoštevamo navodila proizvajalca glede zaščite pred vodo.

Na dopust je koristno vzeti tudi polnilnik, rezervne baterije, čistilne pripomočke in zaščitno škatlico. Majhna priprava lahko prepreči veliko nevšečnosti.

Pomembna je tudi komunikacija

Na dopustu se pogosto znajdemo v novih okolišjih – na kopališčih, v hotelih, restavracijah ali

na izletih. Takrat so pomembne informacije pogosto posredovane samo z glasom.

Zato je dobro spremljati tudi pisna obvestila, uporabljati telefon kot pomoč in se z ljudmi okoli sebe dogovoriti, kako bomo najlažje komunicirali.

Preprost dogovor z družino, prijatelji ali osebjem lahko naredi veliko razliko in omogoči bolj sproščen dopust.

Naj bo poletje prijetno in varno

Poletje je čas za počitek, druženje in nova doživetja. Z nekaj načrtovanja lahko zmanjšamo tveganja in se bolj brezskrbno posvetimo prijetnim trenutkom.

Naj bo poletje dostopno, varno in prijazno za vse.

Viri:

- ▶ Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ): Napotki prebivalcem za ravnanje v vročih dneh
- ▶ Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ): Zaščita pred soncem
- ▶ Brez ovir: Dostopne slovenske plaže – novice za invalide na obali
- ▶ Audiology Content Team: Beach Trips: Keeping Your Hearing Aids Safe and Sound

POGOVORNA SKUPINA ZA OSEBE S TINITUSOM

Tinitus je šumenje, piskanje, ropotanje in ostali različni zvoki, ki jih oseba sliši na enem ali obeh ušesih. Zvoki lahko po določenem času izginejo, lahko pa so stalno prisotni in zato lahko močno vplivajo na kvaliteto življenja (npr. slabši spanec, utrujenost, nezbranost, tesnoba.)

SKUPINA POTEKA:

**VSAK
2. ČETRTEK
V MESECU**

OB 18. URI

**SREČANJA POTEKAJO
PREKO SPLETA
(ZOOM)**

Namen skupine:

- Pogovor
- Izmenjava izkušenj
- Pridobivanje in izmenjava informacij
- Lajšanje težav
- Medsebojna podpora
- Pomoč in sodelovanje

Srečanja vodi
Gregor Jenko, psiholog

UDELEŽBA V SKUPINI JE BREZPLAČNA.
SKUPINA JE PODPRTA S PODNASLAVLJANJEM.

**V SKUPINO POVABIMO TUDI STROKOVNJAKE, KI
DELUJEJO NA PODROČJU TINITUSA.**

Za več informacij smo vam na voljo na: reha.center@zveza-gns.si

Timsko delo – Dinamika v timu

K dinamiki tima prispevajo značilnosti članov tima. Člani se razlikujejo po vlogah, sposobnostih, spretnostih in osebnosti. Pomembno je, da so si člani različni in da med njimi ni hierarhičnih vlog.

K dinamiki prispevajo tudi naloge in zahteve. Dinamiko tima pa oblikuje še fizično okolje.

Pomembno je, da spoznamo, da je timsko delo lahko bogatejše od individualnega.

Komunikacija v timu

Če želimo izvajati kakovostno timsko delo, je osnovnega pomena dobra komunikacija.

Pri komunikaciji v timu moramo biti pozorni na govorico telesa in višino glasu. Zavedati se moramo, da lahko naše besede v drugih vzbu-

dijo drugačen pomen. Pomembno je, da aktivno poslušamo in gledamo sogovornika ter spremljamo njegovo neverbalno komunikacijo. **Odkriti moramo, kaj kdo rad dela in to upoštevati pri razdelitvi dela. Zaželeno je, da se s sogovornikom zblížamo. Če pride do napak, uporabljamo neobtožujoče izjave, npr.: »Zdi se mi ...«.**

Pri komunikaciji je pomembno, da drugim v timu jasno povemo, kaj je treba narediti. Lastne zamisli, ideje delimo z drugimi in poslušamo

tudi mnenja drugih. **Neustrezen način komunikacije lahko namreč privede do konfliktna situacije.**

Pravila timskega dela

Vsak tim mora oblikovati svoja pravila na način skupnega dogovora, ki ustreza vsem članom.

Proces oblikovanja je dragocena izkušnja za vse udeležene, saj se s tem spodbujata medsebojno poslušanje in razumevanje. **Z oblikovanjem in sprejemanjem pravil se člani tima aktivno vključujejo v oblikovanje skupnega delovnega okolja, kar prispeva k boljši komunikaciji, večji povezanosti ter učinkovitejšemu in prijetnejšemu sodelovanju.**

Vloge v timu

Vloge se oblikujejo glede na psihosocialne značilnosti posameznikov.

Član tima lahko ima več različnih vlog. Ravno dinamično prepletanje vlog je največja prednost timskega dela. Posameznik mora uravnotežiti močna in šibka področja. Zaželeno je, da samokritično analiziramo svoja močna in šibka področja dela. Med močna področja sodijo aktivnosti, ki jih s člani radi izvajamo in področja, kjer dosegamo dobre rezultate.

Šibka področja pa so tista, katerih se raje izognemo in prepustimo drugim. **Delo v timu nam omogoči, da se medsebojno učimo novega znanja in navad ter širimo svoja močna področja**

Spretnosti timskega dela

Zaželeno je, da sami pri sebi ocenimo, katere spretnosti imamo manj razvite in bi jih lahko še bolj razvili.

Timsko načrtovanje

Glavnega pomena za uspešno timsko delo je proces timskega načrtovanja. Gre za pomemben korak, ki omogoča boljše sodelovanje, večjo organiziranost in učinkovitejše doseganje zastavljenih ciljev. Eden od ključnih vidikov

uspešnega načrtovanja je tudi jasno določanje vlog posameznih članov tima. Pomembno je, da vsak član ve, kakšna je njegova vloga, kaj se od njega pričakuje in kako lahko s svojim delom prispeva k skupnemu uspehu.

Pri načrtovanju pa si lahko pomagamo tudi z vodenjem dnevnika, v katerega beležimo lastna doživljanja, opažanja in misli, povezane s procesom načrtovanja.

Prednosti timskega dela

Ena izmed največjih prednosti timskega dela je medsebojno dopolnjevanje članov tima.

Vsak član tima ima svoja znanja, sposobnosti, močna področja in svoje teorije glede poučevanja. S timskim delom dobimo možnosti za izvajanje več dejavnosti hkrati, kar pomeni, da lahko člani tima razporedijo naloge in se osredotočijo na različne aspekte dela.

Ko člani delujejo kot usklajen tim, lahko dosežejo bistveno več, kot bi lahko dosegli sami.

Težave pri timskem delu

Timsko delo zahteva usklajevanje med različnimi člani tima, prilagajanje posameznih načinov dela in reševanje morebitnih nesporazumov. Zato je pričakovano, da se pojavijo izzivi.

Ena izmed najpogostejših ovir so organizacijske težave, ki lahko vključujejo prostorske in kadrovske omejitve, pomanjkanje ustreznih materialnih pogojev, ki ne omogočajo dovolj fleksibilnosti za timsko delo.

Prav tako se lahko pojavi težava pri razporejanju nalog, saj morda ni jasno določeno, kdo je odgovoren za določen vidik izvedbe naloge. Če člani tima ne vedo natančno, kakšne so njihove odgovornosti, lahko pride do nesoglasij.

Ključno je, da se vloge v timu jasno določijo že na začetku.

Komunikacijske ovire so prav tako pogost problem pri timskem delu. Napačno razumljena

verbalna ali neverbalna komunikacija lahko povzroči nesporazume, ki vodijo do konfliktov. **Pomembno je, da člani tima aktivno poslušajo drug drugega, se izražajo jasno in preverjajo razumevanje sporočil.**

Nazadnje, tudi medosebne ovire, kot so nezaupanje in pomanjkanje povezanosti med člani tima, lahko ogrozijo učinkovitost sodelovanja. Če člani tima ne zaupajo drug drugemu ali se ne počutijo dovolj varne za izražanje svojih mnenj in pomislekov, se lahko pojavijo napetosti, ki otežijo delo. **Da bi se temu izognili, je ključno, da uvedemo ustrezne strategije reše-**

vanja problemov, ki jih lahko že vnaprej zapišemo v pravilih timskega dela.

Priporočljivo je, da se člani tima redno sestajajo in izmenjujejo mnenja. Na ta način lahko pravočasno prepoznajo izzive in jih uspešno premagajo. **Pomembno je, da se člani tima zavedajo, da uspešno timsko delo zahteva nenehno prilagajanje, učenje in izboljševanje.**

Literatura:

- Polak, A. (1999). *Aktivnosti za spodbujanje in razvijanje timskega dela*. Stran 8–44. Ljubljana, Pedagoška fakulteta Univerze v Ljubljani.

POGOVORNA SKUPINA POLŽEV VSADEK

SREČANJA VODI UPORABNICA PV

DARJA PAJK

delovna terapevtka,
NLP mojster praktik,
mediator

Namen skupine:

- usmerjeni pogovor in hkrati tudi vadba poslušanja s polžkovim vsadkom,
- podpiranje drug drugega,
- izmenjava izkušenj
- informiranje novih kandidatov za polžev vsadek.

SKUPINA POTEKA:

**VSAKO
3. SREDO
V MESECU**

OB 19. URI

**SREČANJA POTEKAJO
PREKO SPLETA
(ZOOM)**

UDELEŽBA V SKUPINI JE BREZPLAČNA.
SKUPINA JE PODPRTA S PODNASLAVLJANJEM.

Za več informacij smo vam na voljo na:
E: reha.center@zveza-gns.si
T: 01 505 80 46.

RehaCenter Sluh
Drenikova 24
1000 Ljubljana

Prijavite se na:

70 let glasne tišine – 70 let povezovanja, razumevanja in skupnosti

V Knjižnici Mirana Jarca v Novem mestu smo slovesno praznovali 70 let delovanja Društva oseb z izgubo sluha Dolenjske in Bele krajine. Jubilejna prireditev z naslovom *70 let glasne tišine* je združila naše člane, predstavnike lokalnih skupnosti, Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije, podpornike, prijatelje društva ter številne goste.

Praznovanje so odprle Trebanjske mažorete, ki so s svojo energijo poskrbele za pravo praznično vzdušje. Kulturni program so obogatili naši člani in gostje. Jadranka Matić Zupančič je predstavila svojo pesem *Nastežaj*, Anton Aš av-

torsko pesem *Pot*, Marijana Kastelec pa je interpretirala pesem *Roke, ki niso nikoli odnehale*, avtorice Petre Šiler. Pesem govori o vztrajnosti in dolgoletnem prizadevanju skupnosti gluhih za svoj jezik, identiteto in enakopravnost.

Poseben pečat prireditvi so dali učenci Osnovne šole Grm Novo mesto pod mentorstvom Simone Smuk. V slovenskem znakovnem jeziku so predstavili pesem *Dan ljubezni* in navdušili občinstvo. Njihov nastop je bil lep dokaz, kako pomembno je širjenje znanja slovenskega znakovnega jezika med mladimi.

Dogodek ni bil le praznovanje jubileja, ampak tudi priložnost za ozaveščanje o življenju oseb z izgubo sluha. Metka Novaković in Mateja Zelič sta s humornima prigodama *Naglušna* in *Ko dobim prvi slušni aparat* na zabaven in sproščen način predstavili vsakodnevne izzive naglušnih oseb ter pomen pravočasnega ukrepanja ob težavah s sluhom.

Z velikim ponosom smo predstavili tudi našega člana Miho Götza iz Trebnjega, ki kljub močni

naglušnosti uspešno uresničuje svojo ljubezen do glasbe. Skupaj s člani Občinskega pihalnega orkestra Trebnje in ob spremljavi Trebanjskih mažoret je zaigral na veliki boben ter dokazal, da vztrajnost in pogum premagujeta marsikatero oviro.

Prireditev je s toplino, sproščenostjo in dobro voljo povezovala naša članica Jelka Močnik. Za tolmačenje v slovenski znakovni jezik sta poskrbela Tamara Grm in Boštjan Jerko. Za uporabnike slušnih aparatov je bila na voljo slušna zanka, preizkusili pa smo tudi storitev pretvorbe govora v besedilo.

Zbrane je nagovoril predsednik društva, Vladimir Kastelec, ki je poudaril pomen povezovanja, medsebojne podpore in prizadevanj za bolj vključujočo družbo za vse osebe z izgubo sluha. Veseli smo bili tudi spodbudnih besed predstavnice Mestne občine Novo mesto, Lee Anžlovar, podžupana Občine Črnomelj, Jake Birkelbacha in predsednika Zveze društev gluhih in naglušnih Slovenije, Gorazda Orešnika, ki so poudarili pomen delovanja našega društva za lokalno okolje in širšo družbo.

Pomemben del slovesnosti je bila podelitev priznanj in zahval posameznikom, ki so s svojim delom pustili pomemben pečat v društvu. Iskreno hvaležnost smo izrekli Vladimirju Kastelcu za 25 let predanega vodenja društva, Veseli Banić za več kot dve desetletji strokovnega

dela, Geni Močnik za deset let srčnega dela v društvu, Metki Novaković za dolgoletno vodenje skupine za samopomoč naglušnih ter Marijani Kastelec za dolgoletno skrb za dostopno obveščanje gluhih članov v slovenskem znakovnem jeziku.

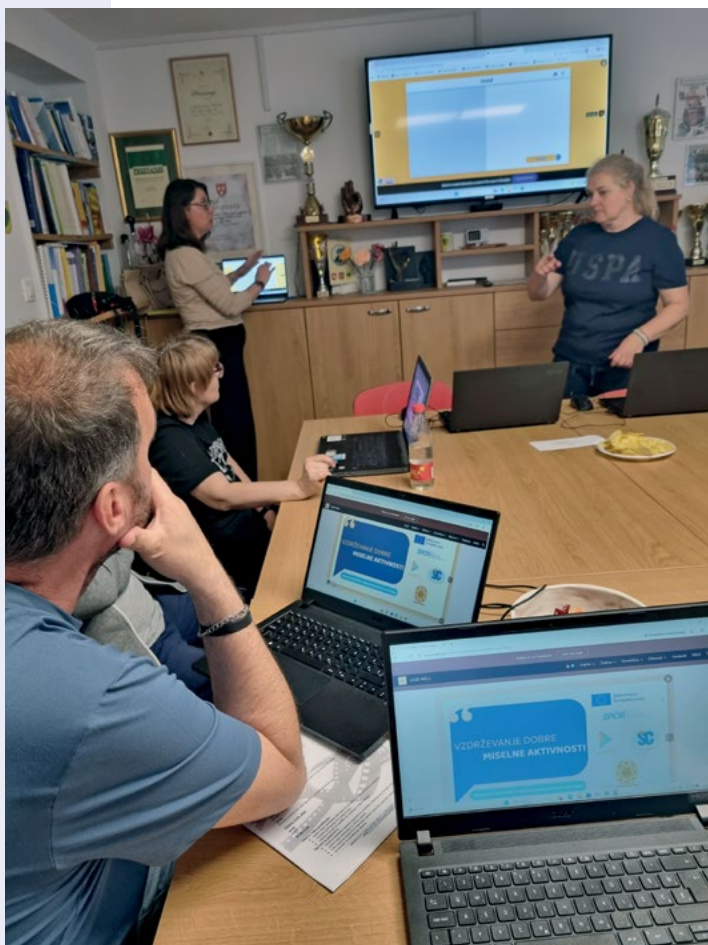
Ko pogledamo nazaj na prehojeno pot, smo lahko resnično ponosni. Od časov, ko je bil znakovni jezik prepovedan, do njegove ustavne zaščite in priznanja kot enakovrednega jezika, smo skupaj dosegli veliko. Ob tem pa ostajajo najdragocenejše vrednote, ki nas povezujejo že sedem desetletij – spoštovanje, razumevanje, prijateljstvo, medsebojna pomoč in občutek pripadnosti.

Po uradnem delu smo razrezali slavnostno torto in nadaljevali druženje ob dobri hrani. Posebno pozornost so pritegnile Brankine slane torte, pripravljene iz salam, pršuta, sirov in drugih dobrot. S svojo izvirnostjo in odličnim okusom so navdušile številne obiskovalce. Ob prijetnem klepetu in druženju smo sklenili praznovanje ter ustvarili še en lep spomin, ki bo ostal z nami.

Iskrena hvala vsem, ki ste bili del naše zgodbe v preteklosti in vsem, ki jo soustvarjate danes. Prav zaradi vas naše društvo že 70 let povezuje ljudi, gradi mostove razumevanja in dokazuje, da je tudi tišina lahko zelo glasna.

Poučna računalniška delavnica

V Medobčinskem društvu gluhih in naglušnih občin Slovenske Konjice, Vitanje in Zreče smo v sredo, 3. junija 2026, organizirali zelo zanimivo računalniško delavnico. Delavnico je vodila Nataša Uskoković iz Šolskega centra Slovenske Konjice-Zreče, ki je za nas pripravila poučne in zabavne vsebine. Da je vse potekalo brez težav in vsem razumljivo, je zvesto skrbela tolmačka za slovenski znakovni jezik Marija Koser.

V glavnem delu delavnice smo se preizkusili v digitalnem svetu. Skupaj smo raziskovali zabavne digitalne miselne igre, ki so nastale v

sklopu mednarodnega projekta LEAD WELL. Naši člani so se odlično znašli, saj so z veliko zagnanostjo reševali različne miselne in celo gibalne izzive.

Vsi udeleženci so bili nad takšnim načinom učenja navdušeni. Domov smo odšli polni novega znanja, lepih spominov in z veliko željo, da takšno poučno druženje kmalu znova ponovimo.

Praznovanje 25. obletnice delovanja Medobčinskega društva gluhih in naglušnih občin Slovenske Konjice, Vitanje in Zreče

Za Medobčinskim društvom gluhih in naglušnih občin Slovenske Konjice, Vitanje in Zreče je izjemno pomemben dogodek. V ponedeljek, 25. maja 2026, je društvo namreč praznovalo častitljivo 25. obletnico delovanja.

Slovesnost je potekala v Domu kulture Slovenske Konjice. Skozi bogat kulturni program nas je popeljala voditeljica Dragica Čander, za tolmačenje v slovenski znakovni jezik pa je poskr-

bela Marija Koser. Sledil je čudovit nastop deklet, ki so v znakovnem jeziku izvedle Konjiški valček. Po nastopu sta vse zbrane pozdravili predsednica društva Irena Marinko in sekretarka Nevenka Hrovat.

Med pomembnimi gosti, ki so stopili na oder in nas nagovorili, so bili podžupan občine Slovenske Konjice, g. Primož Poklič, podžupan občine Zreče, g. Drago Šešerko ter predsednik Zveze gluhih in naglušnih Slovenije, g. Gorazd Orešnik.

V nadaljevanju smo si ogledali videoposnetke o zgodovini društva, v katerih so o delovanju spregovorili naši člani. Poseben in čustven del programa je bil namenjen Matevžu Marinku. Z videoizsekom in podelitvijo zahvale smo se mu iskreno poklonili ter ga razglasili za častnega člana. Matevž nas je namreč dolga leta uspešno vodil, za kar smo mu neizmerno hvaležni, njegovega truda pa ne bomo nikoli pozabili.

Po kulturnem programu je sledila pogostitev za vse prisotne.

Ob tej priložnosti se želimo iskreno zahvaliti vsem obiskovalcem, ki ste nas počastili s svojim obiskom, ter vsem članom za neprecenljivo podporo. Brez vas to društvo ne bi obstajalo. Hvala vam!

Poučen in nepozaben izlet članov MDGN Slovenske Konjice, Vitanje in Zreče v Avstrijo in Nemčijo

Člani Medobčinskega društva gluhih in naglušnih občin Slovenske Konjice, Vitanje in Zreče smo se 25. junija zgodaj zjutraj odpravili na dvodnevni poučni izlet v Avstrijo in Nemčijo. Polni pričakovanj in dobre volje smo se z udobnim kombijem odpeljali iz Maribora proti Avstriji. Pot je minila v prijetnem vzdušju, saj smo si med vožnjo izmenjevali zgodbe, načrte in pričakovanja.

Naša prva postojanka je bil **Schladming**, eno najbolj znanih avstrijskih alpskih letovišč v zvezni deželi Štajerski. Mesto, ki leži na nadmorski višini približno 750 metrov, je med ljubitelji zimskih športov poznano predvsem zaradi smučišča **Planai**. To smučarsko središče je del znamenite regije **Schladming-Dachstein** in je že večkrat gostilo svetovno prvenstvo v alpskem smučanju ter tradicionalni nočni slalom za svetovni pokal, ki vsako leto privabi več deset tisoč obiskovalcev. Pod mogočnimi pobočji Planaija smo si privoščili jutranjo kavo in občudovali čudovito alpsko kuliso, obdano z vrhovi gorovja Dachstein, ki je pod zaščito Unesca.

Pot smo nato nadaljevali proti **Obersalzbergu**, zgodovinsko zelo pomembnemu kraju nad **Berchtesgadnom** na jugu Bavarske. Od tam smo se z okolju prijaznim električnim avtobusom povzpeli do znamenitega **Orlovega gnezda** (Kehlsteinhaus), ki se nahaja na višini 1.834 metrov. Stavba je bila zgrajena leta 1939 v zgolj trinajstih mesecih kot darilo Adolfu Hitlerju ob njegovem 50. rojstnem dnevu. Do nje vodi ena najbolj impresivnih gorskih cest v Evropi s petimi predori in številnimi serpentinami. Zadnjih 124 metrov do vrha obiskovalce popelje razkošno medeninasto dvigalo, vklesano v skalo.

Čeprav Hitler Orlovega gnezda ni pogosto obiskoval, je objekt zaradi svoje povezanosti z

drugo svetovno vojno postal eden najpomembnejših zgodovinskih spomenikov v Nemčiji. Danes je priljubljena turistična točka, ki ponuja enega najlepših razgledov na Bavarske Alpe, Berchtesgaden in znamenito Kraljevsko jezero.

Poseben vtis na nas je naredil tudi Dokumenta-
cijski center Obersalzberg. Pod njim se skriva približno 6,5 kilometra dolg sistem bunkerjev in podzemnih rogov, ki so jih v času druge svetovne vojne uporabljali za zaklonišča, komunikacijske poti in vojaške namene. Razstava v centru obiskovalcem na objektivni in poučen način predstavlja vzpon nacizma, delovanje režima ter posledice druge svetovne vojne.

Popoldne smo obiskali še Kraljevsko jezero – **Königssee**, eno najlepših in najčistejših jezer v Nemčiji. Jezero leži v osrčju narodnega parka Berchtesgaden in je dolgo približno osem kilo-

metrov, široko pa le okoli kilometer, zato po svoji podobi spominja na norveški fjord. Je izjemno globoko, in sicer do 190 metrov. Zaradi izjemno čiste vode in zaščite naravnega okolja po jezeru že desetletja plujejo izključno električni čolni.

Z ladjico smo zapluli po mirni gladini do **Saleta**, izhodišča za obisk jezera **Obersee**, ki slovi po neokrnjeni naravi in diš jemačjih razgledih. Med plovbo smo uživali v tišini, alpskem zraku in čudovitih panoramah, ki jih ponuja ta naravni biser Bavarske. Na povratni vožnji smo se ustavili pri znameniti romarski cerkvi **sv. Bartolomeja** (St. Bartholomä), eni najbolj fotografiranih cerkva v Nemčiji, prepoznavne po rdečih kupolah in čudoviti legi pod mogočnimi stenami gore **Watzmann**, tretje najvišje gore v Nemčiji. Ena izmed najbolj znanih znamenitosti med plovbo je jekleni odmev, ki ga

ustvari trobentač, ko odigra melodijo na sredini jezera.

Plovbo smo nadaljevali do izhodišča v **Schöna-u**, kjer smo si privoščili pozno kosilo. Proti večeru smo prispeli v hotel v predmestju **Salzburga**, kjer smo prenočili.

Naslednje jutro smo se odpravili v **Salzwelten** nad **Halleinom**, enega najstarejših rudnikov soli na svetu. Pridobivanje soli na tem območju sega več kot 2.500 let v preteklost, še v čas Kelto, ki so zaradi bogatih nahajališč soli območje poimenovali »dežela belega zlata«. Prav sol je skozi stoletja prinesla izjemno bogastvo mestu Salzburg, katerega ime dobesedno pomeni »solni grad«.

S prijazno vodičko Christino smo se podali v podzemni svet rudnika, se peljali z rudarskim vlakcem, se spustili po znamenitih lesenih toboganih in izvedeli številne zanimivosti o življenju rudarjev ter pomenu soli za gospodarski razvoj regije. Rudnik je poseben tudi zato, ker se del rogov nahaja pod ozemljem Avstrije, del pa pod Nemčijo.

Po ogledu rudnika smo pot nadaljevali v **Hallstatt**, eno najlepših in najbolj fotografranih krajev v Evropi, ki je skupaj z območjem Dachstein-Salzkammergut uvrščeno na Unescov seznam svetovne dediščine. Mesto z manj kot tisoč prebivalci leži med strmimi gorskimi pobočji in Hallstattskim jezerom ter očara s pisanimi hišami, ozkimi ulicami in slikovito lego.

Hallstatt ima več kot 7.000 let dolgo zgodovino pridobivanja soli in velja za eno najstarejših neprekinjeno poseljenih naselij v Evropi. Zaradi bogatih arheoloških najdb je po njem poimenovana celo prazgodovinska kultura – hallstatska kultura, ki je zaznamovala zgodnjo železno dobo v srednji Evropi.

Z ladjico smo se podali na vožnjo po Hallstattskem jezeru (Hallstätter See), ki je dolgo približno osem kilometrov in dosega globino več

kot 120 metrov. Mirna gladina jezera je odsevala okoliške gore in slikovite hiše, kar je ustvarilo prav posebno, skoraj pravljичno vzdušje. Nič čudnega, da Hallstatt velja za eno največjih turističnih znamenitosti Avstrije.

Polni lepih vtisov smo se nato po panoramski cesti odpeljali proti **Lienzu** in skozi čudovito pokrajino avstrijske Štajerske nadaljevali pot proti Sloveniji. Pred prečkanjem meje na Šentlju smo se ustavili še na skupni večerji, kjer smo obujali spomine na doživeto in ugotavljali, da smo skupaj preživeli dva čudovita, poučna in prijetna dneva.

Takšni izleti niso le priložnost za spoznavanje novih krajev in zgodovine, temveč tudi za druženje, sklepanje novih prijateljstev in krepitev medsebojnih vezi med člani društva. Še posebej za člane našega društva imajo takšna srečanja velik pomen, saj omogočajo aktivno preživljanje prostega časa, medsebojno povezovanje in spoznavanje kulturne ter naravne dediščine sosednjih držav.

Ob zaključku se iskreno zahvaljujemo podjetju **Odpeljem.si**, ki nam je omogočilo ugoden najem kombija in tako pomembno prispevalo k uspešni izvedbi našega izleta. Zahvala gre tudi vsem udeležencem za dobro voljo, prijetno družbo in nepozabne skupne trenutke. Prepričani smo, da bomo še dolgo ohranjali lepe spomine na ta nepozaben izlet v Avstrijo in Nemčijo.

V srcu Bele Krajine

Društvo oseb z okvaro sluha celjske regije je za svoje člane organiziralo enodnevni izlet v Belo krajino, kjer smo spoznavali kulturno dediščino, kulinariko in bogato zgodovino tega edinstvenega slovenskega območja.

Na našem izletu smo obiskali Črnomelj, kulturno in zgodovinsko središče pokrajine, ki nas je navdušilo s svojo bogato dediščino, prijetnim mestnim utripom in gostoljubnostjo domačinov. Med sprehodom po mestu smo spoznali zanimive zgodbe iz njegove preteklosti ter začutili ponos, s katerim prebivalci ohranjajo svoje običaje in tradicijo. Posebno dobrodošlico nam je izkazal tudi župan Črnomlja g. Andrej Kavšek, ki pomembno prispeva k razvoju in prepoznavnosti občine.

Vrhunec obiska je bila delavnica peke tradicionalne belokranjske preste, ene najbolj prepoznavnih posebnosti Črnomlja in Bele krajine. Spoznali smo njeno zgodovino in simboliko povezanosti, nato pa se sami preizkusili v mesenju, oblikovanju in peki. Vonj sveže pečenih

prest in njihova pokušina sta bila pravo doživetje ter lep prikaz bogate kulinarčne dediščine kraja.

Obiskali smo tudi muzejske zbirke, kjer smo spoznali življenje in običaje naših prednikov ter za trenutek podoživeli šolske dni nekoč. Dan smo zaključili polni lepih vtisov, novih spoznanj in prijetnega druženja.

Črnomelj nas je navdušil s svojo zgodovino, tradicijo, odličnimi okusi in toplino ljudi. Obisk tega mesta je odlična priložnost za spoznavanje pristne Bele krajine in njenih posebnosti.

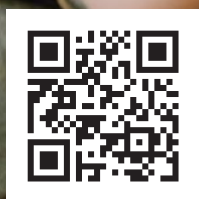
V Društvu oseb z okvaro sluha celjske regije si prizadevamo svojim članom omogočiti kakovostna druženja, spoznavanje različnih slovenskih pokrajin ter krepitev medsebojnih vezi. Izlet v Belo krajino je bil še ena uspešna aktivnost, ki je udeležencem ponudila veliko lepih doživetij, novih znanj in nepozabnih trenutkov.

ZVEZA DRUŠTEV GLUHIH
IN NAGLUŠNIH SLOVENIJE

Pomagaj razumeti
svet okoli sebe

prispevajkretnjo.si

Obogatimo slovenski znakovni jezik, ki gluhih omogoča
boljše sporazumevanje in vključevanje v družbo.
Izberite besedo in **prispevajte za njen razvoj!**

VSE JE V NAŠIH ROKAH

ZVEZA DRUŠTEV GLUHIH
IN NAGLUŠNIH SLOVENIJE

Pomagaj razumeti
svet okoli sebe

prispevajkretnjo.si

Obogatimo slovenski znakovni jezik, ki gluhim omogoča
boljše sporazumevanje in vključevanje v družbo.
Izberite besedo in **prispevajte za njen razvoj!**

VSE JE V NAŠIH ROKAH

